

Научна конференција
*„Загадувањето на градовите во Република Македонија: кои
се решенијата?“*

*Македонска академија на науките и уметностите
1-2 ноември 2018 година
Скопје*

ПРОГРАМА

ЧЕТВРТОК, 1.11.2018

8:45-9.00 Изјава за медиуми

9.00-9.30 Отворање

- Академик Таки Фити, претседател на Македонската академија на науките и уметностите
- Академик Владо Матовски, претседател на Организациониот одбор
- Претставник од МЖСПП

9.30-9.50 Георги Старделов

Мораме да го запреме уништувањето на природата бидејќи тоа не води кон самоуништување

9.50-10.10

Глигор Каневче, Александар Дединец, Александра Дединец, Верица Тасеска-Горгиевска, Наташа Марковска, Павлина Здравева, Јасмина Белчовска Тасевска

Загадување на воздухот во градовите во Република Македонија – состојби и предизвици

10.10-10.30 Кафе пауза

СЕСИЈА 1: АЕРОЗАГАДУВАЊЕ

Претседавач: Владо Матовски

10.30-10.50

Блажо Боев, Дејан Мираковски, Иван Боев, Марија Хаџи Николова, Тена Шијакова, Афродита Зенделска

Карактеризација на аеросолите во урбаните средини во Македонија – пат до решение

10.50-11.10

Дејан Мираковски, Блажо Боев, Марија Хаџи Николова, Иван Боев, Афродита Зенделска, Тена Шијакова

Персонална изложеност на суспендирани честички во урбаните центри во Македонија - колку сме изложени навистина

11.10-11.30

Мирјана Димовска, **Драган Ѓорѓев**

Аерозагадувањето во нашите градови, причина за голем број изгубени години живот

11.30-11.50

Снежана Милковска, Елена Колевска

Влијание на биополутантите, аерозагадувањето и климатските промени врз зголемената инциденца на алергии и интолеранции

11.50-12.10

Мартина Спасовска, Анета Стефановска

Управување со квалитетот на амбиентниот воздух во Република Македонија

12.10-12.25

Дискусија

12.25-12.40

Кафе пауза

„Загадувањето на градовите во Република Македонија: кои се решенијата?“

СЕСИЈА 2 ЕНЕРГЕТИКА/ГРЕЕЊЕ

Претседавач: Глигор Каневче

12.40-13.00 Верица Тасеска-Ѓоргиевска, Александар Дединец, Александра Дединец, Наташа Марковска, Теодора Обрадовиќ Грнчаровска, **Павлина Здравева, Јасмина Белчовска Тасевска**, Глигор Каневче

Греење на градот Скопје - анализа на политики и мерки

13.00-13.20 **Даме Димитровски**, Игор Шешо

Емисии на PM_{10} од затоплување на објектите во Скопје

13.20-13.50 **Александра Дединец**, Александар Дединец, Верица Тасеска-Ѓоргиевска, Наташа Марковска, Павлина Здравева, Јасмина Белчовска Тасевска, Љупчо Коцарев, Глигор Каневче

Методологија и е-калкулатор за греење во домовите

13.50-14.10 **Магдалена Трајковска Трпевска**, Елизабета Стефанова

Влијанието на домашните ложишта врз квалитетот на воздухот

14.10-14.20 **Наташа Бакреска**, Efsthatis Politis, Атанас Кочов

Употреба на алтернативни горива во цементната индустрија - Чекор кон одржлив развој

14.20-14.30 **Кармина Митева**

Пиролиза - Можност „отпад во гориво“

14.30-14.45 Дискусија

14.45-15.30 Пауза за ручек

СЕСИЈА 3: СООБРАЌАЈ

Претседавач: Даме Димитровски

15.30-15.50 **Миле Димитровски**

Можни решенија за смалување на емисиите на PM_{10} честички од сообраќајот во град Скопје

15.50-16.10 **Александар Дединец**, Александра Дединец, Верица Тасеска-Ѓоргиевска, Наташа Марковска, Павлина Здравева, Јасмина Белчовска Тасевска, Глигор Каневче

Транспортот во Скопје – реалност и предизвици

16.10-16.20 Бошко Цветковски, **Кирил Сотировски**

Семафори на раскрсници исклучиво за пешаци – очигледна мета за справување со загадувањето на воздухот во Скопје

16.20-16.30 **Стеван Косевски**, Дарко Данев, Атанас Кочов

Прописите од областа на друмските возила како инструмент за придонес во намалувањето на загадувањето на градовите

16.30-16.40 **Стеван Косевски**, Атанас Кочов

Примена на електрични и други алтернативи на патнички возила како придонес кон намалување на загадувањето

16.40-16.55 Дискусија

„Загадувањето на градовите во Република Македонија: кои се решенијата?“

ПЕТОК, 2.11.2018

СЕСИЈА 4: ИНДУСТРИЈА/ПОЧВИ/ХРАНА

Претседавач: Драган Ѓорѓев

9.00-9.20 **Трајче Стафилов, Роберт Шајн**

Загадување на животната средина во урбаните области во Република Македонија како резултат на индустриската активност

9.20-9.30 **Митко Јанчев, Иван Боев, Зденка Стојановска, Блажо Боев**

Природна радиоактивност во депонии на фосфорен гипс во хемиската индустрија Велес, Република Македонија

9.30-9.50 **Татјана Миткова, Силвана Манасиевска-Симиќ, Миле Маркоски**

Влијанието на загадувањето врз земјоделското производство во урбаните и во периурбаните средини и можноста за производство на квалитетна и безбедна храна

9.50-10.00 **Марјан Андреевски, Душко Мукаетов, Христина Попоска**

Контаминација на почвата и на земјоделските култури со тешки метали во Велес и неговата околина и можни решенија

10.00-10.10 **А. Николовска, Е. Ѓоргиевска, М. Тасевска**

Еколошко и економски достапно решение за стабилизација на почвата: спречување на изворите на прашина

10.10.10.20 **Биљана Коруноска, Владан Пешиќ**

Примена на нов препарат врз база на зеолит кај растенијата и неговото влијание врз намалувањето на загадувањето на околината

10.20-10.30 **Кристина Петровска**

Оцена од употребата на адсорбирачкиот материјал за третманот на седименти на самото место

10.30-10.45 **Дискусија**

10.45-11.00 **Кафе пауза**

СЕСИЈА 5: ВОДИ

Претседавач: Трајче Стафилов

11.00-11.20 **Тодор Ановски, Елена Ановска-Јовчева, Кирил Лисичков, Дејан Димитровски, Стефан Кувенциев, Љубомир Арсов, Ефтим Мицевски**

Потекло на водите на изворот Рашче и аспекти на нивната заштита

11.20-11.40 **Светислав Крстиќ**

Квалитетот на површинските води во регионот на Скопје утврден преку биолошки индикатори

11.40-12.00 **Џоко Кунгуловски, Наталија Атанасова-Панчевска, Вице Шољан, Иван Кунгуловски**

Нови технологии во третманот на отпадни води со примена на гранулирани микроорганизми

„Загадувањето на градовите во Република Македонија: кои се решенијата?“

12.00-12.10 **Кирил Лисичков**, Ерхан Мустафа, Тодор Ановски, Зоран Божиновски, Стефан Кувенциев, Мирко Маринковски, Дејан Димитровски

Примена на мембранско сепарациони процеси за третман на отпадни води од аеродромски терминали

12.10-12.25 **Дискусија**

12.25-12.40 **Кафе пауза**

СЕСИЈА 6: УРБАНИЗАМ/ШУМАРСТВО/ОЗЕЛЕНУВАЊЕ

Претседавач: Татјана Миткова

12.40-13.00 **Стефанка Хаџи Пецова**, Михаил Кочубовски, Славчо Христовски, Пеце Ристовски, Јане Ацевски, Менка Спиловска, Борис Стипцаров, Цветанка Маркушовска, Слободанка Стефановска, Софија Трајковска

Урбаните отворени зелени простори во креирањето одржлив развој и квалитет на животот

13.00-13.20 **Дивна Пенчиќ**, Стефан Лазаревски

Предизвиците на урбанистичкото планирање во справувањето со загадувањата во урбаните средини

13.20-13.40 **Иван Блинков**, Александар Трендафилов, Иван Минчев

Акциски план за контрола на ерозијата во Скопскиот регион

13.40-13.50 **Кирил Согировски**, Бошко Цветковски

„Задавени“ стебла во урбаното зеленило – лоша практика лесна за решавање, за да се спасат бројни индивидуални дрвја, инаку пред непосредно уништување

13.50-14.05 **Дискусија**

14.05-15.00 **Пауза за ручек**

СЕСИЈА 7: ОПШТИ АСПЕКТИ НА УРБАНОТО ЗАГАДУВАЊЕ

Претседавач: Миле Димитровски

15.00-15.20 **Владо Камбовски**

Екоцентрична филозофија на просторното уредување, мит или реалност

15.20-15.30 **Дивна Пенчиќ**, **Јана Белчева Андреевска**, Теа Дамјановска, Ивана Ангеловска
Од визи и стратегии за одржлив развој до здрави и погодни за живеење градови

15.30-15.40 **Мартина Блинкова Дончевска**, Тања Димитрова Филкоска, Иван Мацановски, Весна Милановиќ, Габриела Дуданова Лазаревска

Проценка на еколошкиот капацитет на град Скопје како индикатор на одржливоста на градот

15.40-15.50 **Емилија Софеска**, **Michał Kwiatkowski**, Слободан Арсовски, Mirek Dymitrow

Решавање на нерешливото? Загадувањето како фактор што создава модерно упориште на неодржливост

„Загадувањето на градовите во Република Македонија: кои се решенијата?“

15.50-16.00 Лазар Поп Иванов, Марија Мирчевска

Македонија треба да го третира загадувањето како прашање од национална безбедност

16.00-16.10 Марина Малиш Саздовска, Љатиф Љатифи, Тони Милески

Ситуационо вештачење за докажување на еколошки криминал во Република Македонија

16.10-16.25 Дискусија

16.25-16.40 Затворање на Конференцијата